



УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ
UNIVERSITY OF NOVI SAD

ВРХУНСКИ РЕЗУЛТАТИ 2023.

МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ

NATURE

Објављен рад категорије M21

Доц. др Ивана Радић

Оптималан раст и развој у детињству и адолесценцији су кључни за здравље и благостање током целог живота. За потребе рада су коришћени подаци из 2325 популационих истраживања из 200 земаља, спроведених у периоду од 1990 до 2020. године, у којима су мерени телесна маса и висина за 71 милион испитаника узраста 5-19 година и на основу њих су анализирани подаци о висини и индексу телесне масе (body mass index - BMI). Поред ових података, коришћени су подаци о месту пребивалишта (урбано или рурало). Деца и адолесценти из градских средина су 1990. године били виши од својих вршњака из руралних средина у скоро свим земљама, осим у неколико земаља са високим дохотком. До 2020. године разлика у висини деце из урбаних и руралних средина се смањила, а у многим високоразвијеним западним земљама је висина деце постала нижа у градовима. Изузетак су били дечаци у већини земаља Подсахарске Африке и у неким земљама Океаније, Јужне Азије и региона Централне Азије, Блиског Истока и Северне Африке. У овим земљама кохорте дечака из руралних средина или нису добили на висини или су постали нижи и на тај начин су још више заостали у висини у односу на вршњаке из урбаних средина. Разлика између стандардизованих просечних вредности BMI деце из руралних и урбаних средина је била мања од 1,1 kg/m² у већини земаља. Индекс телесне масе је нешто више порастао у градовима него у руралним срединама, осим у Јужној Азији, Подсахарској Африци и појединим земљама Централне и Источне Европе. Наши резултати су показали да се повољан утицај живота у граду на раст и развој деце смањило у 21. веку у већини земаља, док је у значајном делу Подсахарске Африке повећан.

